

DEĞERLER EĞİTİMİ İÇİN YAKLAŞIM VE UYGULAMALAR

İnsanların saygı ve şerefine, itaat ve uyumunun kendinden maddeten değil, manen yüksek olanlar için gösterilmesi insan ruhunun gereklindedir. Atatürk

AKREBİN DOĞASI

Hintli bir adam suda bata çıka ilerlemeye çalışan bir akrep görür. Onu kurtarmaya karar verir ve parmağını uzatır , ama akrep onu sokar. Hintli tekrar akrebi sudan kurtarmaya çalışır ama akrep onu tekrar sokar. Yakınılardaki başka birisi ona, onu sürekli sokmaya çalışan akrebi kurtarmaya çalışmaktan vazgeçmesini söyler.

Ama Hintli adam söyle der:

"Sokmak akrebin doğasında vardır .

Benim doğamda ise sevmek var .

Neden sokmak akrebin doğasında var diye kendi doğamda olan sevmekten vazgeçeyim?"

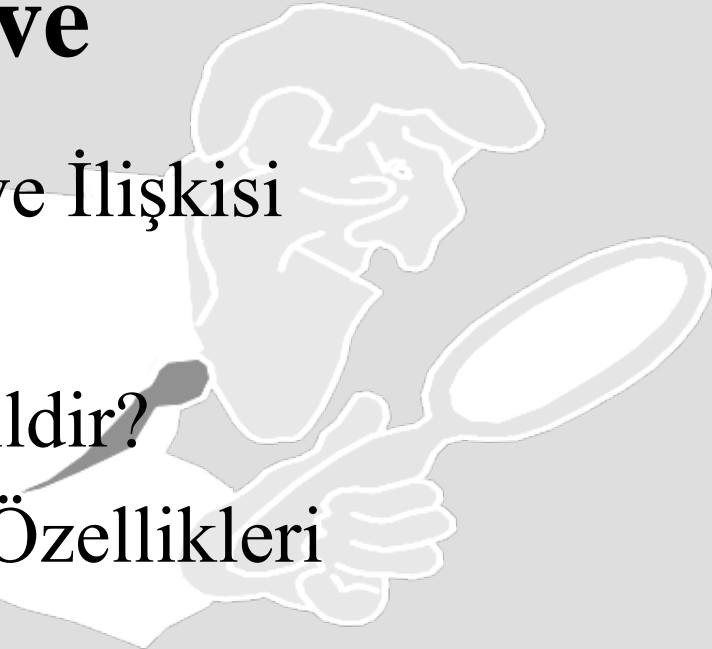
Sevmekten vazgeçmeyin,

iyiliğinizden vazgeçmeyin.

Etrafınızdaki akrepler sizi soksalar bile...

Genel Çerçeve

- Değer ve Eğitim Kavramları ve İlişkisi
- Bazı Değerlerimiz
- Değer Eğitimi Nedir, Ne Değildir?
- Değerlerin Eğitim Açısından Özellikleri
- Değer Eğitiminde Bütünlük
- Değer Eğitiminin Özellikleri
- Değer Eğitiminin Bileşenleri
- Değer Eğitimi İçin Temel İlkeler
- Türkiye’de ve Dünyada Değer Eğitimi Çalışmalarının Değerlendirilmesi

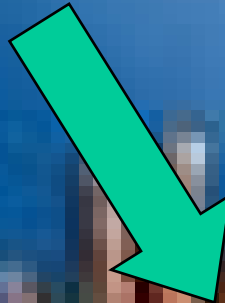
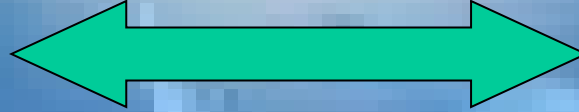
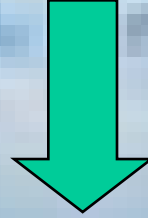
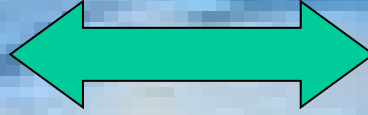
EĞİTİM

DEĞERLER

Değer Eğitimi

**Eğitimin
Değeri**

Değerli Değer Eğitimi

Değerlerimizin BAZILARI

- * Adalet
- * Öz Eleştiri
- * Fedakârlık
- * Hoşgörü
- * Sadakat
- * Şefkat
- * Çalışkanlık
- * Güleryüz
- * Sorumluluk
- * Yardımlaşma
- * Cesaret
- * Saygı
- * İyilik
- * Kadirşinaslık
- * Gerçeğe Saygı
- * Onurlu Olmak
- * Sözünde Durmak
- * Sevgi
- * Okumak
- * Sabır
- * Azim
- * Dürüstlük
- * İnsana Saygı
- * Nezaket
- * Diğergamlık
- * Sağduyu
- * Merhamet
- * İyi Niyet .....

DEĞER EĞİTİMİ NEDİR, NE DEĞİLDİR?

- Mekanik öğrenme değildir
- Robotlaştırma değildir
- Bilgi küpü inşa etmek değildir
- Yalnızca kuralları nakletmek değildir
- Anlık değildir
- Kalıtsal değildir
- Çok yönlü öğrenmedir
- İnsanlaştırma sanatıdır
- Kişilik oluşturmaktır
- Âna ve geleceğe biçim verme gayretidir
- Süreç gerektirir
- Sosyo-kültürelidir

Değerlerin Eğitim Açısından Özellikleri

Yaşama, kişiye, topluma, dünyaya biçim vermeyi hedefler...

Değerlerin Eğitim Açısından Özellikleri

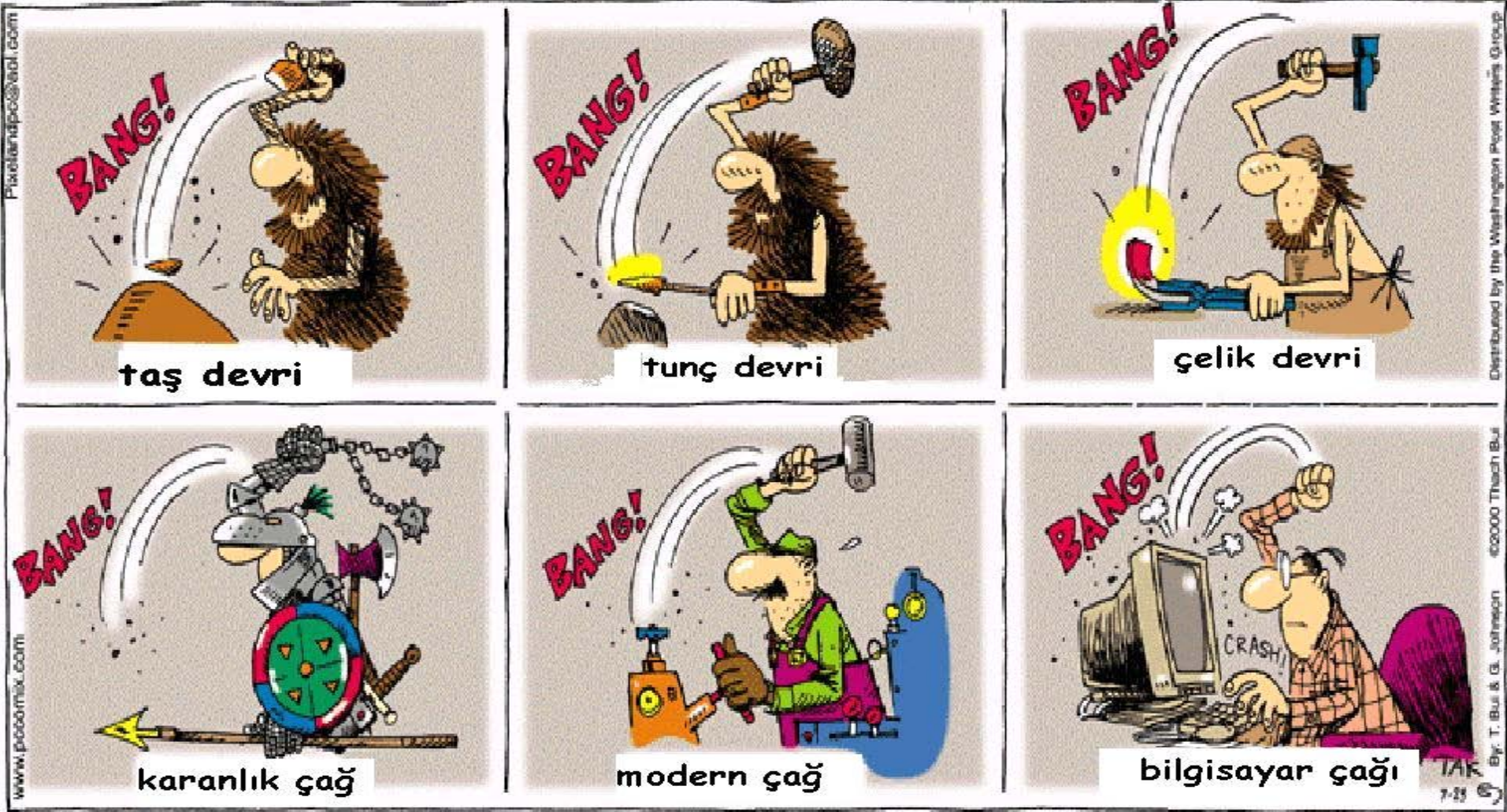
Sistem yaklaşımını gerektirir...

Değerlerin Eğitim Açısından Özellikleri

Kurallar ve ölçütler silsilesidir...

Değerlerin Eğitim Açısından Özellikleri

Gelişime ve değişime açık olmakla birlikte,
değişmeyen yönü de vardır...

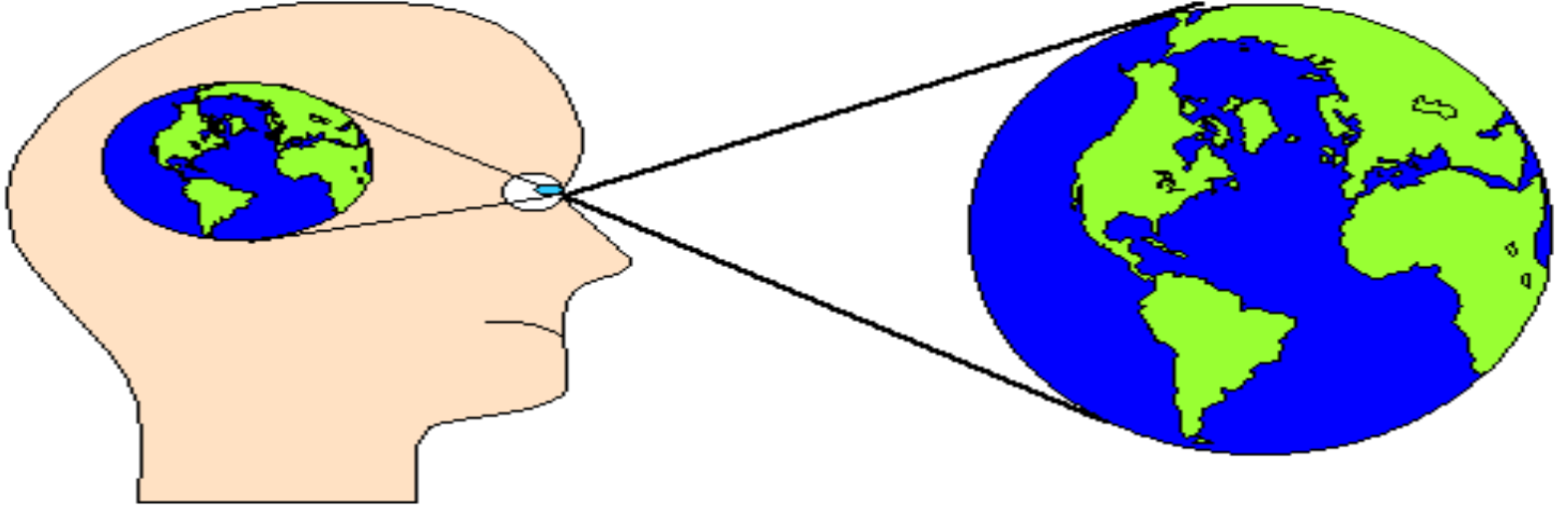
Değerlerin Eğitim Açısından Özellikleri

Yaşanarak, gözlenerek VE hissederek öğrenilir...

Değerlerin Eğitim Açısından Özellikleri

A "ONE - TO - ONE" REALITY

Bütüncül bir bakış açısı gerektirir...

Değer Eğitiminde Bütünlük Boyutları

- Yapısal Bütünlük
- İçerik Bütünlüğü
- Yöntem Bütünlüğü
- Vasıtalarda Bütünlük
- İnsanın Boyutlarında Bütünlük
- Hedef Kitlede Bütünlük
- Zamansal Bütünlük
- Mekansal Bütünlük

İçerik

Kurallar

Yöntemler

Öğrenen

Eğiten

Ortam

Donanımlar

DEĞERLER EĞİTİMİNİN BİLEŞENLERİ

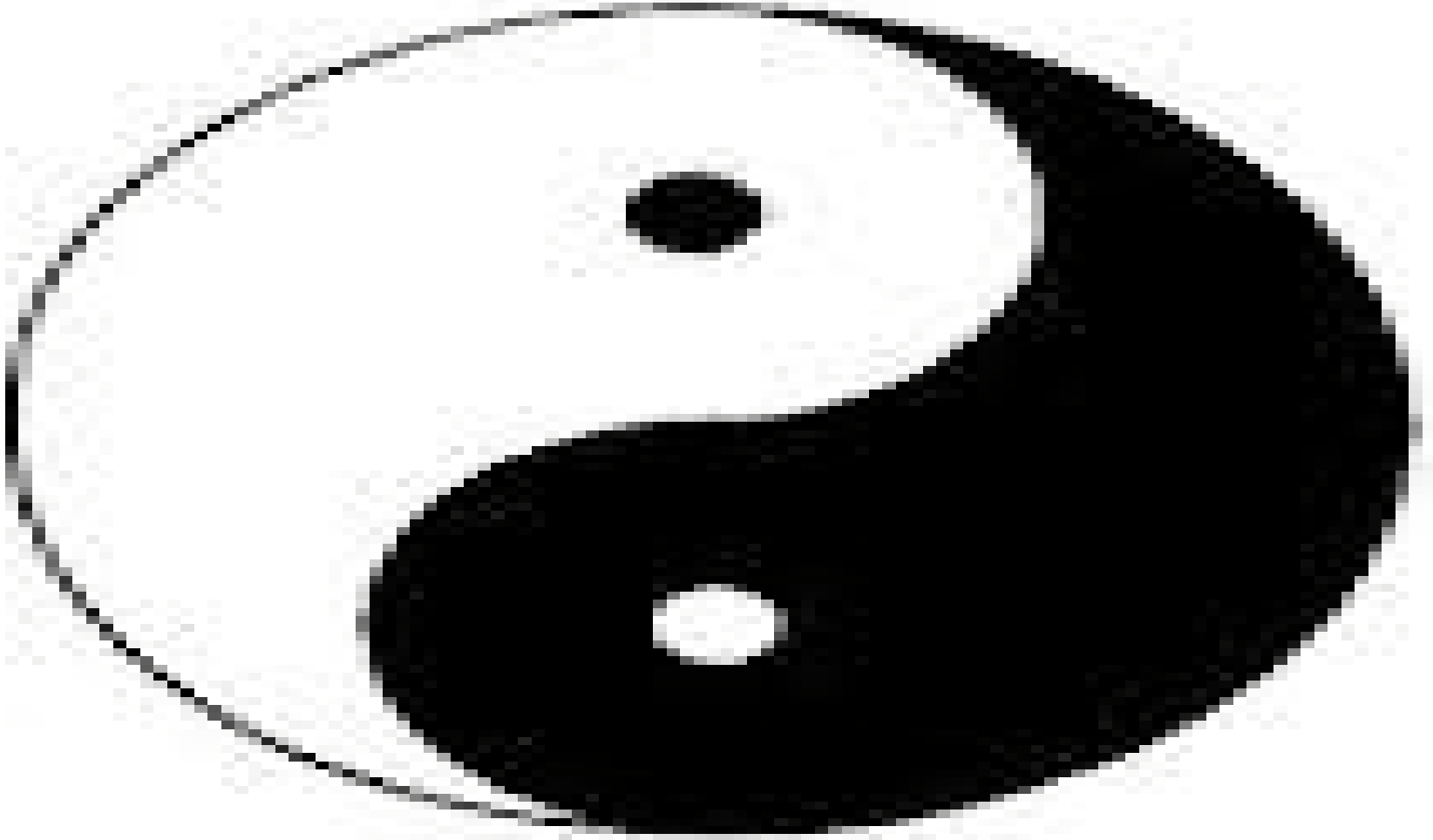

DEĞER EĞİTİMİ İÇİN

TEMEL İLKELER

İlke 1. Değerler boşluk kabul etmez...

Değeri olmayan insan yoktur;
Kötü değerlerle donanmış insan olabilir...

İlke 2. Kalıtımla geçmez; çevresel etkenlere göre bicimlenir

Değerler, genetik yollardan geçmez; aile ve okul gibi ortamlarda öğrenilir...

İlke 3. Yaşayarak, görerek ve hissederek öğrenilir...

Değerler, yaşadıkları ortamlarda;
yaşanılarak, gözlenerek ve hissedilerek öğrenilir...

İlke 4. Her zaman ve her yerde eğitimi gerektirir...

İnsanın yaşadığı her zaman ve mekan, değer eğitiminin kapsamındadır...

İlke 5. Zihin, kalp ve davranış üçgenine oturur...

Zihin ikna olmalı...

Kalp, benimsemeli...

Beden, sergilemelidir...

İlke 6. Red-kabul belirginliğine göre biçimlenir

Değerler, toplumsal ve kurumsal kabul ve redlere göre biçimlenir

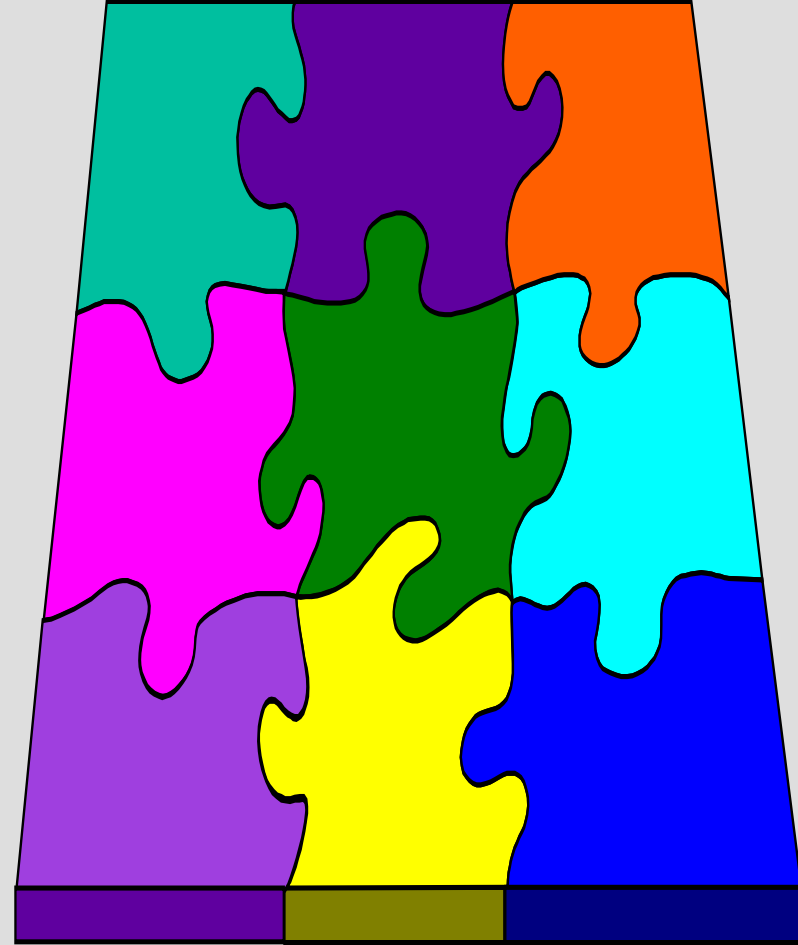
İlke 7. İç ve dış tutarlılık gerektirir...

Hem değerlerler arasında hem de söylem-eylem arasında tutarlık gerekir...

TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA DEĞER EĞİTİMİ ÇALIŞMALARI

- Yasal Düzenlemeler
- Bilgilendirme çalışmaları
- Sosyokültürel etkinlikler
- Yaşama ve gözlemeye dönük çalışmalar
- Özel Kampanya ve Eğitim Uygulamaları
- Araştırma ve yayın çalışmaları
- Kurumsallaşma çalışmaları
- Proje çalışmaları

Hukuk değerlerin çerçevesini çizer;
Değerler hukukun kaynağını oluşturur...

Türkiye ve Dünyada Değer Eğitimi Çalışmaları

Resmi ve Sivil Destekli Bilgilendirme Çalışmaları

Türkiye ve Dünyada Değer Eğitimi Çalışmaları

Sosyokültürel Etkinlikler...

Türkiye ve Dünyada Değer Eğitimi Çalışmaları

Yazılı ve Görsel Medya Çalışmaları (Belgeseller, Film vb...

Türkiye ve Dünyada Değer Eğitimi Çalışmaları

Yaşama ve Gözlemeye Dönük Etkinlikler

Türkiye ve Dünyada Değer Eğitimi Çalışmaları

Özel Kampanya ve Eğitim Uygulamaları

Türkiye ve Dünyada Demokrasi Eğitimi Çalışmaları

Araştırma ve Yayın Çalışmaları

Türkiye ve Dünyada Demokrasi Eğitimi Çalışmaları

Ulusal ve Uluslararası Kurumsallaşma Çalışmaları

Türkiye ve Dünyada Demokrasi Eğitimi Çalışmaları

EDEP

projesinin

en iyi

isleyen

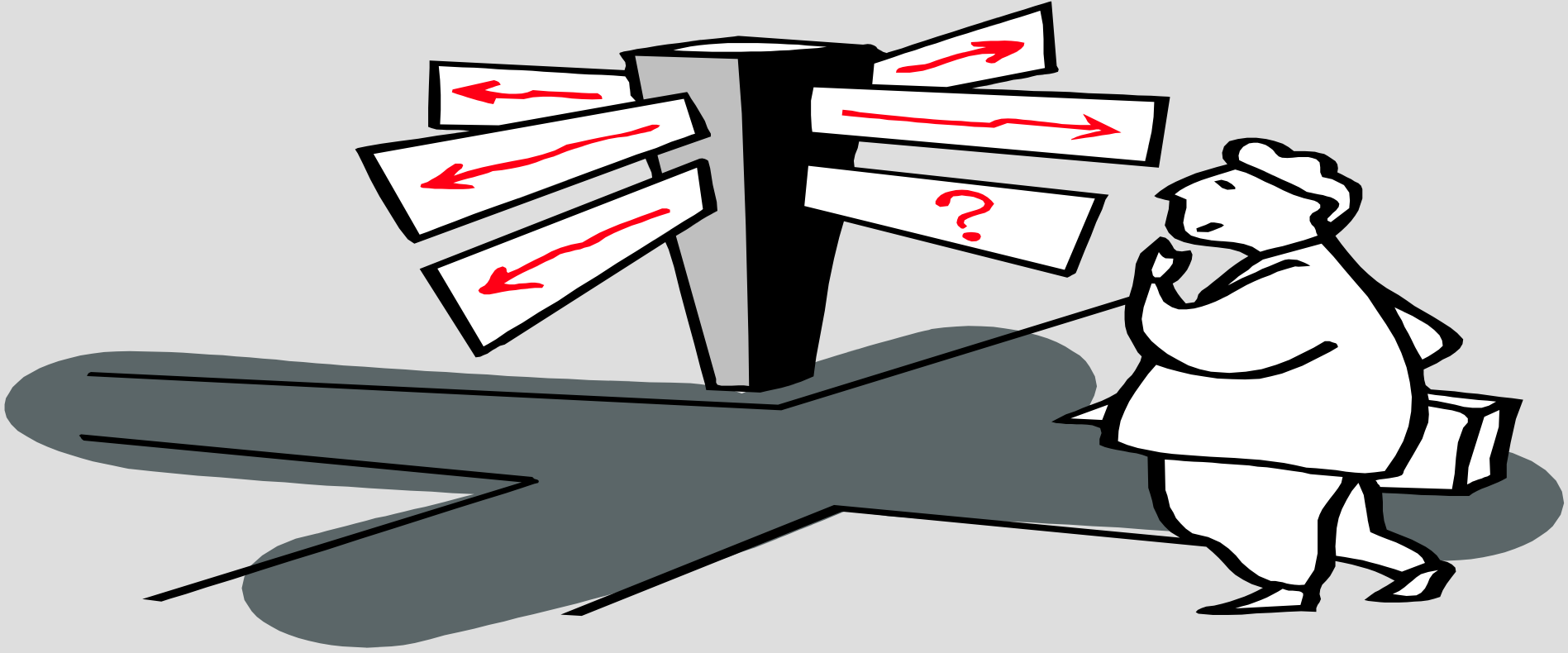
okul belirlendi

Ulusal ve Uluslararası Düzeyde Proje Çalışmaları

Bunların dışında;

İl ya da ülke bazında ne tür etkinlikler yapılabilir?

Ne tür projeler hazırlanabilir;
ya da uygulamalara gidilebilir?

Önemli Not:

- Yapılacak her türlü çalışmada;
  - Farklı toplumsal kesimlerin (eğitim kurumları, sivil toplum örgütleri , medya vb.) katılımı ve desteğinin sağlanması,
  - Düzenli bir geribildirim, kontrol ve değerlendirme-geliştirme mekanizmasının kurulması**ÇOK ÖNEMLİDİR.**

HABİB BABA

Habib Baba, 4.Murad devrinin gizli, kimsenin bilmediği halk dostlarındanr. Yaşlı,fakir, garip ve iyi bir insandır. Yaşlı adam, uzun bir kervan yolculuğunun sonunda Anadolu'dan İstanbul'a gelmiştir. Yolculuđunun tozunu, yorgunluğunu atmak için bir hamama gider. Niyeti, şöyle iyice bir keselenip, paklanarak,bedenini de ruhunadenk kılmaktır.Fakat hamamcı : -'Bugün Sultan Murad'ın vezirleri hamamı kapattılar, dışarıdan müşteri alamıyoruz.' diyerek yaşlı adamı içeri almak istemez. :

Habib baba üzülür,ama yine de hamamcıya yalvararak:
-'Ne olursun,kimseye varlığımı belli etmem, hemen yıkanır çıkarım. Bu hal ile ibadet te edemem' diye dil döker. Hamamcı yaşlı adamın haline acıyıp,insafa gelir. Kabul eder. Hamamın en sonundaki odayı göstererek:
-'Baba şu odada sessizce,hızla yıkanıp çık, para da istemem. Yeter ki vezirler, senin farkına varmasınlar.'
Habib baba sevinerek, sessizce hamamcının kendine gösterdiği odaya giderek yıkanmaya başlar... Az sonra hamamcının karşısında yeni bir müşteri daha belirir.

Boylu, poslu, genç biridir bu gelen. Onunda görünümü fakirdir. Ama sadece görünümü çünkü bu İkinci müşteri kılık değiştirmiş 4.Murad'dır. Vezirlerinin o gün topluca hamam âlemi yapacaklarını haber alan padişah 'Hele bir bakalım, bizim vezirler, hamamda benden uzakta, kendi başlarına ne yaparlar, nasıl eğlenirler?' demiş ve tebdil-i kıyafet ederek, hamama gelmiştir. Az önce yaşananlar bir kez daha tekrarlanır...Hamamcı 'vezirler var' der almak istemez. Genç adam ise yalvarır, yakarır ve o da hamamcıyı razı eder.

Hamamcı ona yaşlı adamın yıkanmakta olduğu odayı göstererek,yavaşça -'Şu odada bir ihtiyar yıkanıyor. Sen de sar peştemalı beline, gir yanına,sessizce yıkanın bir an evvel çıkın.' Ve ekler: -'Aman ha! Vezirler varlığını bilmesinler. ' Sonra 4.Murad da Habib babanın yanına süzülür. Beraber sessizce yıkanmaya başlarlar. Bu arada, hamamın büyük salonundan gelen tef, dümbelek, şarkı, türkü sesleri ortalığı çınlatmaktadır... Habib babanın gözü, genç hamam arkadaşının sırtına takılır. Biraz kirlenmiş gibi gelir ona.

Ama o yanındaki tedbil-i kıyafet etmiş padişah olduğunu bilmemektedir. Yanındaki, görüntüsüne uygun, kendi gibi fakir biri zanneden Habib baba yumuşak bir sesle konuşur: -'Evladım' der, 'Sırtın galiba fazlaca kirlenmiş, mücade edersen bir keseleyivereyim. ' Padişah aldığı bu teklif karşısında şaşkınlaşır ve büyük bir haz duyar. Haz duyar, çünkü ömründe ilk defa biri ona, padişah olduğunu bilmeden, sırf bir insan olarak, karşılık beklemeksizin bir iyilik yapmayı teklif etmektedir. Memnuniyetle Habib babanın önünde diz çökerken:

- 'Buyur baba' der, 'ellerin dert görmesin'. Bu arada içerideki âlemin sesleri hamamı çınlatmaya devam etmektedir. Habib baba, 4.Murad'ın sırtını bir güzel keseler. Fakat padişah kuru bir teşekkürle yetinmek istemez. Ne de olsa insandır ve o da her insan gibi kendine yapılan iyiliğin altında kalmak istemez. -'Baba' der, 'gel bende senin sırtını keseliyeyim de ödeşmiş olalım.' Habib baba, teklifin kimden geldiğinden habersiz, tebessümle; -'Olur evlad' deyip, sultanın önünde diz çöker.

Bu arada, Sultan Murad kese yaparken bir yandan da Habib babayı yoklar, ağzını arar...

'Baba' der, 'görüyor musun Őu dünyayı. Sultan Murad'a vezir olmak varmıŐ. Bak adamlar iğerde tef, dümbelek hamamı inletiyorlar, sen ve ben ise burada iki hırsız gibi gizlice...'

Habib baba Sultan Murad'ın cümlesini tamamlamasına fırsat bile bırakmaz, kendi hükmünü söyler.Sultan Murad'ın Habib babadan duydukları, ağzı açık bırakıp, keseyi elden düşürten cinstendir:

-'Be evladım' der, Habib baba, 'Sultan Murad dediğin kimdir? Sen asıl Âlemlerin Sultanına kendini sevdirmeye bak ki, O seni sevince sırtını bile Sultan Murad'a keselettirir...

TEŞEKKÜR EDERİM...